

Conférence des Cours constitutionnelles européennes
Conference of European Constitutional Courts
Konferenz der europäischen Verfassungsgerichte
Конференция Европейских Конституционных Судов

**JUSTIȚIA CONSTITUȚIONALĂ:
FUNȚII ȘI RAPORTURILE CU CELELALTE
AUTORITĂȚI PUBLICE**

*Raport național pentru cel de-al XV^{lea} Congres al Conferinței
Curților Constituționale Europene, prezentat de
Curtea Constituțională a Georgiei*

I. RAPORTURILE CURȚII CONSTITUȚIONALE CU PARLAMENTUL ȘI GUVERNUL

- 1. Rolul Parlamentului (eventual al Guvernului) în procedura de numire a judecătorilor la instanța de contencios constituțional. După numire, aceeași autoritate îi poate revoca pe judecătorii instanței constituționale? Care sunt motivele / temeiurile unei asemenea revocări?**

Rolul Parlamentului Georgiei în cadrul procedurii de numire a judecătorilor la Curtea Constituțională este reglementat de Constituție și de Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei". Articolul 88.2 din Constituția Georgiei dispune următoarele: „Curtea Constituțională a Georgiei este formată din nouă judecători - membrii Curții Constituționale. Trei membri ai Curții Constituționale sunt numiți de către Președintele Georgiei, trei membri sunt aleși de Parlament cu votul a cel puțin trei cincimi din numărul membrilor Parlamentului aflați pe lista nominală curentă, iar alți trei membri sunt numiți de Curtea Supremă”. Aceași prevedere este stabilită de articolul 6.2 din Legea organică privind "Curtea Constituțională din Georgia".

Totodată, articolul 16 din Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei" definește motivele de revocare a judecătorilor Curții Constituționale, după cum urmează:

- a) când judecătorul nu este în măsură să-și îndeplinească îndatoririle oficiale timp de șase luni consecutive sau nu-și îndeplinește îndatoririle oficiale timp de trei luni în cursul unui an, fără vreo justificare rezonabilă;
- b) dacă a ocupat un post incompatibil cu statutul de membru al Curții Constituționale sau dacă se angajează în activități interzise de articolul 17 din prezenta lege;
- c) dacă a încălcat obligația prevăzută la articolul 48 din prezenta lege;
- d) dacă a comis un act incompatibil cu statutul de judecător;
- e) când a pierdut cetățenia Georgiei;
- f) dacă a fost declarat incapabil prin hotărâre judecătorească;
- g) dacă o instanță de judecată a pronunțat o hotărâre definitivă de condamnare împotriva acestuia;
- h) în caz de deces sau de declarare judecătorească a dispariției / morții;
- i) când a demisionat din funcție.

Legislația Georgiei nu permite posibilitatea revocării judecătorilor Curții Constituționale de către autoritățile care i-au numit, pentru niciun fel de motiv legal.

2. În ce măsură instanța de control constituțional are autonomie financiară - în stabilirea și administrarea bugetului de cheltuieli?

Curtea Constituțională a Georgiei are autonomie financiară în măsura în care aceasta este prevăzută direct de lege. „Este obligatorie finanțarea Curții Constituționale cu fonduri care să îi asigure îndeplinirea funcțiilor și independența judecătorilor. Finanțarea Curții Constituționale va fi prevăzută într-un articol separat al Bugetului de Stat din Georgia. Cheltuielile legate de organizarea și funcționarea Curții Constituționale nu pot fi mai mici decât cele din anul precedent. Volumul și structura finanțării vor fi stabilite în baza proiectului înaintat de către președintele Curții Constituționale Ministerului Finanțelor, în conformitate cu procedura prevăzută de lege. Reducerea cheltuielilor bugetare legale ale Curții Constituționale nu va fi permisă (12.02.02 Nr. 1264)” (Articolul 3.2 din Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei").

3. Poate fi modificată legea de organizare și funcționare a instanței constituționale de către Parlament, însă fără consultarea acesteia?

Următoarele acte legislative reglementează funcționarea CCG: Constituția Georgiei, Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei", Legea contenciosului constituțional. Este obligatorie respectarea de către Curte a regulilor stabilite prin actele normative menționate. Cu toate acestea, Parlamentul Georgiei poate modifica actele privind organizarea sau funcționarea CCG, fără a consulta Curtea.

4. Instanța constituțională are competența verificării constituționalității regulamentelor de organizare și funcționare a Parlamentului, respectiv Guvernului?

5. Controlul de constituționalitate: specificați tipul / categoriile de acte asupra cărora se exercită controlul.

Articolul 19.1 (a) din Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei" stabilește: „În baza unei plângeri constituționale sau a unei sesizări, Curtea Constituțională este autorizată să examineze și să se pronunțe cu privire la:

- a) conformitatea cu Constituția Georgiei a acordurilor constituționale, a legilor Georgiei, a hotărârilor cu caracter normativ ale Parlamentului Georgiei, a actelor normative ale Președintelui Georgiei, ale Guvernului Georgiei și ale organelor supreme ale statului din republica autonomă Abhazia și Ajara, precum și conformitatea cu Constituția Georgiei în ceea ce privește adoptarea, semnarea, promulgarea și intrarea în vigoare a actelor legislative ale Georgiei și a hotărârilor Parlamentului Georgiei (25.11.04 Nr.599).

Aceasta este lista exhaustivă a actelor juridice care pot fi examinate de către CCG. În plus, trebuie subliniat că CCG este competentă să verifice actele normative doar pe fond (Articolul 89 din Constituția Georgiei).

6. a) **Parlamentul și Guvernul, după caz, procedează de îndată la modificarea legii (respectiv a actului declarat neconstituțional) în sensul punerii de acord cu legea fundamentală, potrivit deciziei instanței de contencios constituțional. Care este termenul stabilit în acest sens? Există și o procedură specială? În caz contrar, specificați alternativele. Exemplificați.**

Decizia CCG este definitivă și intră în vigoare imediat după pronunțarea sa oficială. Articolul 25 din Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei" prevede: „Decizia Curții Constituționale este definitivă, iar nerespectarea ei se pedepsește prin lege”. Această dispoziție prevede că Parlamentul este obligat să elimine prevederile declarate neconstituționale și să aducă legea în acord cu Constituția. Nu există proceduri speciale pentru modificarea prevederilor neconstituționale. Ea este guvernată de aceleași dispoziții care reglementează procedurile de adoptare a unui nou act de către Parlamentul Georgiei.

6. b) **Parlamentul poate invalida decizia curții constituționale: precizați în ce condiții.**

Nu, Parlamentul nu are competența de a anula decizia Curții Constituționale.

7. **Există mecanisme de cooperare instituționalizată între Curtea Constituțională și alte organe? Dacă da, care este natura acestor contacte / ce funcții și prerogative se exercită de ambele părți?**

Mecanismele de cooperare instituționalizată între CCG și alte organe sunt limitate doar la cazul când prin sesizarea adresată Curții, un anumit organ are calitatea de pârât. De exemplu: în cadrul Parlamentului Georgiei există un departament special pentru contencios constituțional, care este obligat să coopereze cu CCG.

II. SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR JURIDICE DE NATURĂ ORGANICĂ DE CĂTRE CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

1. Care sunt trăsăturile conținutului conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritățile publice?
2. Dacă instanța de contencios constituțional are competența soluționării acestor conflicte.

Trebuie subliniat că CCG are competența de a rezolva conflictele dintre autoritățile publice. Astfel, articolul 19.1 (b) din Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei" prevede: „În baza unei plângeri constituționale sau a unei sesizări, Curtea Constituțională este autorizată să examineze și să se pronunțe cu privire la: **conflictele de competență între organele statului.**” Articolul 34 din aceeași lege enumeră exhaustiv organele care intră în sfera noțiunii de "organe ale statului". La acest articol se precizează că: „Președintele Georgiei are dreptul de a formula o cerere prin care să solicite Curții Constituționale să se pronunțe cu privire la competențele organelor statului, în cazul în care consideră că sunt încălcate competențele proprii sau atribuțiile constituționale ale organelor de stat; cel puțin o cincime din membrii Parlamentului Georgiei vor putea sesiza Curtea Constituțională în cazul în care consideră că se încalcă domeniul competențelor constituționale ale Parlamentului Georgiei sau ale unui alt organ a statului; organele statului enumerate la articolul 89 din Constituția Georgiei au, de asemenea, un astfel de drept în cazul în care consideră că a fost încălcată sfera atribuțiilor lor constituționale”.

4. **Actele juridice, faptele sau acțiunile ce pot genera astfel de conflicte: sunt ele legate doar de conflictele de competență sau implică și cazurile când o autoritate publică poate contesta constituționalitatea unui act emis de o altă autoritate publică? Dacă instanța dvs. de control constituțional a soluționat astfel de conflicte. Exemplificați.**

Organul statului al cărui act normativ a cauzat, în opinia autorului cererii/sesizării, încălcarea competențelor sale constituționale va fi partea pârâtă în cazurile enumerate la primul paragraf din acest articol. (12.02.02 Nr. 1264).

6. **Care este procedura de soluționare a unui astfel de conflict?**

La primirea unei astfel de cereri sau sesizări, Curtea Constituțională trimite o copie a acesteia Președintelui Georgiei, Guvernului Georgiei, Parlamentului Georgiei și organelor reprezentative supreme din Abhazia și Ajara. Dacă în termen de cincisprezece zile de comunicare, oricare dintre aceste organe declară că prin

admiterea cererii sau sesizării s-ar cauza o încălcare a competențelor sale, Curtea Constituțională este obligată să îl introducă ca parte în cauză. (25.11.04 Nr. 1264).

7. Ce soluții pronunță instanța de contencios constituțional? Exemplificați.

Din păcate, nu există jurisprudență (precedent) în ceea ce privește soluționarea conflictelor juridice referitoare la competențele organelor statului. Însă chiar și dacă ar exista o astfel de decizie, Curtea Constituțională a Georgiei nu are un mecanism special pentru executarea unei astfel de decizii.

III. EXECUTAREA DECIZIILOR CURȚII CONSTITUȚIONALE

1. Deciziile Curții Constituționale:

- a) sunt definitive;
- b) pot fi recurate, situație în care se vor arăta titularii dreptului, termenele și procedura;
- c) produc efecte *erga omnes* ;
- d) produc efecte *inter partes litigantes*.

„Hotărârile, deciziile, încheierile și concluziile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi supuse căilor de atac sau revizuirii”, după cum prevede articolul 43.8 din Legea organică privind "Curtea Constituțională a Georgiei". În plus, orice act normativ sau dispoziții ale acestuia declarate neconstituționale își încetează efectele juridice de la data promulgării deciziei Curții Constituționale, exceptând cazul în care prin prezenta lege se prevede un termen diferit. Actele Curții Constituționale vor fi puse în aplicare imediat după promulgarea acestora, exceptând cazul în care prin prezenta lege se prevede un termen diferit” (art.25.2; 25.3 din Legea organică).

4. Atât în controlul *a posteriori* cât și în controlul *a priori*, legiuitorul își îndeplinește, de fiecare dată, și în termenele prevăzute, obligația constituțională de a elimina aspectele de neconstituționalitate?
6. Prin intermediul altui act normativ, legiuitorul poate consacra din nou soluția legislativă declarată neconstituțională? Argumentați.

Trebuie subliniat faptul că în Georgia, Curtea Constituțională nu are competența de a stabili termenele în care organul legislative trebuie să elimine aspectele de neconstituționalitate constatate ca urmare a exercitării unui control *a posteriori* și / sau *a priori*. Însă odată ce Curtea Constituțională declară un act normativ sau o parte a acestuia ca fiind neconstituțională, este interzisă adoptarea / legiferarea unui nou act care să conțină norme similare celor declarate neconstituționale. Din această prevedere rezultă în mod evident că decizia CCG este finală, iar Parlamentul nu are posibilitatea să adopte un nou act care să conțină dispoziții identice cu cele constatate ca fiind neconstituționale.

7. Curtea Constituțională are posibilitatea de a însărcina alte organe cu executarea deciziilor sale și /sau de a stabili modul în care acestea urmează a fi puse în executare într-o anumită cauză?

Legislația Georgiei nu cuprinde niciun fel de reglementare privind executarea deciziei CCG de către alte organe și agenți ai statului.